De gemeenteraad van Wijchen

19 6 16234 Sociaal domein

Beslisnota

Maatschappelijke begeleiding statushouders 2019

Wijchen, 18 december 2018

Geachte leden van de raad,

Wat adviseert het college te besluiten?
Vast te stellen de beslisnota voor de raad met de volgende beslispunten:

1. Af te wijken van artikel 1 sub j van de Algemene subsidieverordening 2018 en een budgetsubsidie voor 1 jaar te verstrekken aan Stichting Vluchtelingenwerk Oost Nederland (VWON).
2. Voor de uitvoering van de huisvesting, taalcoaching en maatschappelijke begeleiding van statushouders in 2019 een budgetsubsidie te verlenen aan VWON van € 110.033,=
3. De inzet van de participatiecoach voor statushouders te continueren in 2019, op basis van een positieve evaluatie over 2018, en daarvoor € 75.000,= beschikbaar te stellen aan VWON.
4. Een pilot te starten met als titel; *"De dubbele aanpak voor statushouders"*, en daarvoor € 16.650,= aan I&I beschikbaar te stellen.
5. De beslispunten uit deze nota onderbrengen in de nota "Wijchen Werkt"
6. Bovenstaande bedragen te dekken uit de bestemmingsreserve Integratie en participatie statushouders.

Wat is de aanleiding voor dit voorstel?
We willen de maatschappelijke begeleiding van statushouders in 2019 onverminderd voortzetten. Hiervoor is met de participatiecoach een evaluatie gedaan, volgens de met u gemaakte afspraak. Daarnaast stellen we voor een pilot te doen met taalinstituut I&I, als voorbereiding op de inburgeringstaak die in 2020 weer bij de gemeente komt te liggen.

Welk resultaat willen we bereiken?
Huisvesting, maatschappelijke begeleiding, taalondersteuning en de stimulering van participatie van statushouders in Wijchen.

Welke argumenten zijn er voor dit voorstel?

1.1 Uw raad wil in het eerste jaar van de nieuwe raadsperiode geen budgetsubsidies verlenen voor meerdere boekjaren.
Inmiddels is een voorstel in roulatie om dit aan te passen. Vooralsnog is dit de bestaande situatie. Vandaar het voorstel om hiervan af wijken.

1.2 De begeleiding van statushouders wordt mogelijk aangepast in 2020.
Het Rijk heeft aangekondigd dat de begeleiding van statushouders vanaf 1 januari 2020 verandert. De grootste verandering is dat de inburgering weer een gemeentelijke taak wordt. Om flexibel te zijn stellen we voor om een éénjarige budgetovereenkomst te

portefeuillehouder: Nick Derks
informatie: Patrick Vorstenbosch
telefoon: 024 751 73 53
e-mailadres: p.vorstenbosch@drutenwijchen.nl

sluiten. Mogelijke aanpassingen voor 2020 kunnen we dan verwerken in de volgende overeenkomst.

2.1 hiermee wordt de huisvesting, maatschappelijke begeleiding en taalondersteuning van statushouders voortgezet
De maatschappelijke begeleiding duurt maximaal[1] 1 jaar per traject. De begeleiding wordt al jarenlang naar tevredenheid door Vluchtelingenwerk uitgevoerd. Het is waardevol om hiermee door te gaan. De subsidieaanvraag van Vluchtelingenwerk vindt u als bijlage bij dit voorstel.
We hebben met u afgesproken, dat statushouders ook ondersteuning nodig hebben in het oefenen van de Nederlandse taal. Dit is voor het inburgeren en integreren van essentieel belang. De verplichte inburgering, waarvoor statushouders nu nog zelf verantwoordelijk zijn, blijkt in de praktijk onvoldoende te zijn om te communiceren in de dagelijkse praktijk. We merken dat daar veel animo voor is. De gestelde doelen worden gehaald. In 2018 zijn er 30 statushouders gekoppeld aan een taalcoach. Twintig hiervan zijn nog actief, acht zijn er met een positief resultaat afgerond en twee zijn zonder zichtbaar resultaat[2] gebleven. Er is wekelijks contact tussen taalcoach en statushouder. Dit contact is in principe ongeveer 2 tot 3 uur per week, maar in de praktijk is er vaak veel langer contact. Er zijn voldoende middelen beschikbaar om hiermee verder te gaan in 2019, wat u vorig jaar als voorwaarde heeft gesteld.

3.1 de inzet van de participatiecoach is succesvol
Met u is afgesproken om de inzet van de participatiecoach na één jaar te evalueren. Bij een positieve evaluatie wordt dit voortgezet in 2019. De evaluatie met Vluchtelingenwerk, waar de participatiecoach in dienst is, levert een positief beeld op. De vooraf met u geformuleerde doelen zijn ruimschoots gehaald. Dit leest u in de evaluatie over de eerste 10 maanden, die als bijlage aan dit voorstel is toegevoegd.
De behoefte aan een participatiecoach is groot onder statushouders. De evaluatie toont aan dat begeleiding na het eerste jaar van maatschappelijke begeleiding van groot belang is. Zeker voor statushouders die nog niet bemiddeld kunnen worden door het werkbedrijf. De participatiecoach voor statushouders werkt inmiddels ook nauw samen met de gemeentelijke participatiecoach.

4.1 met dit plan kunnen we ervaring opdoen, als voorbereiding op de inburgering die vanaf 2020 weer bij de gemeenten komt te liggen.
Het doel is om in totaal 10 statushouder in één jaar voor te bereiden om aan het werk te gaan of met een opleiding te beginnen. Het moet er voor zorgen dat de statushouders, nog beter en sneller dan nu het geval is, de Nederlandse werkcultuur kennen, weten waar de mogelijkheden liggen en wat er van hen verwacht wordt.
Er wordt een groep van tien hoofdzakelijk Arabisch sprekende statushouders geselecteerd, die zich net in de gemeente gevestigd hebben of net zijn begonnen met een taalcursus.
I&I zorgt voor een dubbele aanpak in de begeleiding van statushouders; deelnemers volgen een taaltraject bij een school naar keuze en zijn tegelijkertijd binnen het project bezig met zich voor te bereiden op betaald werk of een opleiding. Hierdoor wordt het gat tussen inburgeren en het vinden van een baan of opleiding kleiner en zal het behouden van een baan meer kans van slagen hebben. De dubbele aanpak kenmerkt zich door intensieve begeleiding waarbij inburgering, integratie, participatie, cultuur, gezondheid, ondersteuning en arbeidstoeleiding de kernwaarden zijn.

[1] Dit betekent niet dat elke statushouder ook daadwerkelijk 1 jaar ondersteuning krijgt. Er is altijd sprake van maatwerk.

2 In dit soort situaties is het verstandiger om op een later moment alsnog een verlening aan te bieden

We bakenen de te bedienen groep door I&I af, zodat de overlap met dienstverlening door de participatiecoach van Vluchtelingenwerk of door het WerkBedrijf beperkt blijft. Waar wel overlap is met de dienstverlening door het WerkBedrijf, is het nuttig om het verschil in aanpak te zien. De positieve ervaringen die we opdoen, vertalen we naar de aanpak die we gaan inzetten vanaf 2020. Het plan zit als bijlage bij dit voorstel.

5.1 het zijn belangrijke bouwstenen voor deze nota
Ondanks de economische groei daalt het bijstandsvolume nauwelijks. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn de grote instroom van statushouders, de vergrijzing van het bestand, de duur van de uitkering, de vergrote afstand tot de arbeidsmarkt en het opschuiven van de AOW gerechtigde leeftijd. De nota "Wijchen werkt" is in de maak. Wij werken aan een nieuwe, meer samenhangende aanpak voor onze kandidaten in de bijstand. Dit doen we in samenwerking met alle onze externe partners, waaronder ook Vluchtelingenwerk en I&I. De nota "Wijchen Werkt", wordt in het eerste kwartaal van 2019 aan u voorgelegd voor besluitvorming.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

2.1 de definitieve taakstelling kan afwijken van de begroting.
We ontvangen tweejaarlijks van het rijk een opgave van het aantal te huisvesten statushouders. Dit is een wettelijke taak. Het is telkens een concrete opgave voor het komende halfjaar. Een prognose voor het tweede halfjaar is door het rijk niet bekend gemaakt. We gaan voor het komende jaar en daarmee dus ook de begroting van Vluchtelingenwerk uit van hetzelfde aantal statushouders als in 2018. Dat lijkt realistisch. Pas bij nacalculatie zal blijken of dit klopt.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën
De kosten voor de subsidie in 2019 passen niet binnen structurele middelen vanuit het Rijk. Dit zijn middelen voor maatschappelijke begeleiding, participatie en integratie. Het tekort onttrekken we uit de bestemmingsreserve 'Integratie en participatie statushouders', die hiervoor is gevormd. Het doel van de reserve is om bestaand beleid te financieren (bijzondere bijstand, uitkeringen, participatie en integratie).

In 2018 bedraagt het eindsaldo naar verwachting € 307k. Met de voorgestelde subsidies bedraagt de reserve eind 2019 nog € 138k. De kosten van 2019 zijn dus op te vangen met de reserve Statushouders. Vanaf 2020 is dit kostenniveau niet te handhaven, want er zijn onvoldoende middelen in de reserve. De financiën vanaf 2020 zijn echter ongewis, omdat wetgeving aangepast wordt (zie argument 1.2). In 2019 moeten we hierop anticiperen.

Zie ook het financieel overzicht in bijlage.

b. Communicatie
VWON en I&I ontvangen een beschikking om de doelen te realiseren.

c. Uitvoering
-

d. Overlegd met
Met het Werkbedrijf (WBRN) is afstemming geweest over de dubbele aanpak van statushouders
Overleg gevoerd met VWON en I&I.

Bijlagen

1. Subsidieaanvraag Vluchtelingenwerk 2019
2. Evaluatie participatiecoach december 2018
3. Projectplan *"De dubbele aanpak voor statushouders"* van I&I
4. Financieel overzicht bestemmingsreserve 'Integratie en participatie statushouders'

Burgemeester en wethouders van Wijchen,
de secretaris, de burgemeester,

De gemeenteraad van Wijchen

19 6 16234 Sociaal domein

Raadsbesluit

Maatschappelijke begeleiding statushouders 2019

Samenvatting (korte inhoud)
Met dit voorstel garanderen we de huisvesting, maatschappelijke begeleiding, taal coaching van statushouders. De participatiecoach stimuleert statushouders ook in 2019 om te participeren, vooral in vrijwilligerswerk of door deel te nemen aan maatschappelijke activiteiten. De inzet in 2018 blijkt succesvol.
Als voorbereiding op de landelijke wijzigingen in de aanpak van statushouders (vanaf 2020), starten we een proef met 10 statushouders om ze binnen één jaar klaar te stomen voor werk of een vervolgopleiding.

De raad van de gemeente Wijchen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van: 18 december 2018

besluit:

Vast te stellen de beslisnota voor de raad met de volgende beslispunten:

Vast te stellen de beslisnota voor de raad met de volgende beslispunten:

1. Af te wijken van artikel 1 sub j van de Algemene subsidieverordening 2018 en een budgetsubsidie voor 1 jaar te verstrekken aan Stichting Vluchtelingenwerk Oost Nederland (VWON).
2. Voor de uitvoering van de huisvesting, taalcoaching en maatschappelijke begeleiding van statushouders in 2019 een budgetsubsidie te verlenen aan VWON van € 110.033,=
3. De inzet van de participatiecoach voor statushouders te continueren in 2019, op basis van een positieve evaluatie over 2018, en daarvoor € 75.000,= beschikbaar te stellen aan VWON.
4. Een pilot te starten met als titel; *"De dubbele aanpak voor statushouders*", en daarvoor € 16.650,= aan I&I beschikbaar te stellen.
5. De beslispunten uit deze nota onderbrengen in de nota "Wijchen Werkt"
6. Bovenstaande bedragen te dekken uit de bestemmingsreserve Integratie en participatie statushouders.

Aldus besloten door de gemeenteraad in zijn openbare vergadering van < datum>

De voorzitter, De griffier,